

DIREKTIIVID

KOMISJONI DIREKTIIV (EL) 2019/782,

15. mai 2019,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/128/EÜ seoses ühtlustatud riskinäitajate kehtestamisega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiivi 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 15 lõike 1 teist lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2009/128/EÜ eesmärk on vähendada pestitsiidide kasutamisest inimeste tervisele ja keskkonnale tulenevaid riske ja mõju ning edendada integreeritud taimekaitse ja alternatiivsete lähenemisviiside või võtete kasutamist, et vähendada sõltuvust pestitsiidide kasutamisest.
- (2) Oma 2017. aasta oktoobri aruandes liikmesriikide riiklike tegevuskavade ja pestitsiidide säästvat kasutamist käsitleva direktiivi 2009/128/EÜ ⁽²⁾ rakendamisel tehtud edusammude kohta kohustus komisjon tegema liikmesriikidega koostööd, et saavutada konsensus ühtlustatud riskinäitajate väljatöötamise küsimuses.
- (3) Detsembris 2017 kohustus komisjon oma vastuses Euroopa kodanikualgatusele „Keelustada glüfosaat ning kaitsta inimesi ja keskkonda toksiliste pestitsiidide eest“ ⁽³⁾ välja töötama ühtlustatud riskinäitajad, et jälgida liidu tasandil suundumusi pestitsiidide kasutamisest tuleneva riski vähendamises.
- (4) On vaja kehtestada ühtlustatud riskinäitajad, et mõõta nende eesmärkide saavutamise edenemist liidu tasandil, mis omakorda võimaldab liikmesriikidel juhtida riski riiklikul tasandil ja sellest aru anda.
- (5) Direktiivi 2009/128/EÜ artikli 15 lõike 4 kohaselt peab komisjon taimekaitsetoodete statistikat käsitlevate liidu õigusaktide kohaselt kogutud statistilisi andmeid ja muid asjakohaseid andmeid kasutades arvutama välja liidu tasandi riskinäitajad, et hinnata pestitsiidide kasutamisest tulenevate riskidega seotud suundumusi.
- (6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1185/2009 ⁽⁴⁾ artikli 1 lõikes 3 on sätestatud, et kõnealuse määruse kohaselt koostatud statistika ja muude asjakohaste andmete puhul on eesmärgiks direktiivi 2009/128/EÜ

⁽¹⁾ ELT L 309, 24.11.2009, lk 71.

⁽²⁾ Komisjoni 2017. aasta oktoobri aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule liikmesriikide riiklike tegevuskavade ja pestitsiidide säästvat kasutamist käsitleva direktiivi 2009/128/EÜ rakendamisel tehtud edusammude kohta – COM(2017) 587 final.

⁽³⁾ Komisjoni 12. detsembri 2017. aasta teatis, milles käsitletakse Euroopa kodanikualgatust „Keelustada glüfosaat ning kaitsta inimesi ja keskkonda toksiliste pestitsiidide eest“, C(2017) 8414 final.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1185/2009, mis käsitleb pestitsiidide statistikat (ELT L 324, 10.12.2009, lk 1).

artiklite 4 ja 15 kohaldamine, milleks on riiklike tegevuskavade koostamine ja näitajate arvutamine. Seni ei ole määruse (EÜ) nr 1185/2009 alusel taimekaitsevahendite kasutamist käsitleva statistika kogumist liidu tasandil ühtlustatud ning seetõttu ei ole sellised andmed kättesaadavad.

- (7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 ⁽⁵⁾ artikli 53 alusel on liikmesriikidel eriolukordades lubatud anda kuni 120 päevaks luba taimekaitsevahendite turulelaskmiseks piiratud ja kontrollitud kasutuseks, kui selline meede osutub vajalikuks ohu tõttu, mida ei ole võimalik ohjata ühegi teise mõistliku vahendiga. Sellistel juhtudel võivad liikmesriigid lubada kasutada taimekaitsevahendeid, mis sisaldavad kas heakskiidetud või heakskiitmata toimeaineid.
- (8) Ühtlustatud riskinäitaja saab põhineda ainult kooskõlas taimekaitsevahendite statistikat käsitlevate liidu õigusaktidega kogutud statistilistel andmetel ja muudel asjakohastel andmetel ning kuna puudub statistika taimekaitsevahendite kasutamise kohta, on ainsad asjakohased ja praegu kättesaadavad andmed taimekaitsevahendite turulelaskmise statistika ja liikmesriikides eriolukordades määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 53 alusel antud lubade arv. Selliseid näitajaid tuleks täiendada muude näitajatega, et oleks võimalik hõlmata muid riskielemente.
- (9) On asjakohane, et käesolevas direktiivis kasutatav toimeainete liigitus kajastaks määruses (EÜ) nr 1107/2009 sätestatud liigitus madala riskiastmega toimeaineteks, asendamisele kuuluvateks aineteks ja muudeks toimeaineteks, mis muu hulgas põhineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 ⁽⁶⁾ kohasel klassifikatsioonil.
- (10) Määruse (EÜ) nr 1107/2009 kohaselt võivad toimeained olla kas keemilised toimeained või mikroorganismid. Direktiiviga 2009/128/EÜ on ette nähtud, et liikmesriigid peavad võimaluse korral eelistama kemikaalivabu kahjuritõrjemetodeid. Seepärast on ühtlustatud riskinäitajate väljatöötamisel asjakohane liigitada keemilised toimeained ja mikroorganismid eraldi.
- (11) Juhul kui liikmesriigid annavad määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 53 alusel loa kasutada heakskiitmata toimeaineid, edastavad liikmesriigid seejärel määruse (EÜ) nr 1185/2009 artikli 3 kohaselt komisjonile turule lastud taimekaitsevahendites sisalduvate heakskiitmata toimeainete kogused. Seni ei ole liidu tasandil ühtlustatud lähenemisviisi andmete kogumiseks määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 53 kohaselt antud lubade alusel turule lastud taimekaitsevahendites sisalduvate heakskiidetud toimeainete konkreetsete koguste kohta.
- (12) Ühendades määruse (EÜ) nr 1185/2009 kohaselt koostatud statistikat ja määrusele (EÜ) nr 1107/2009 vastavalt teavet toimeainete kohta, sealhulgas selle kohta, kas tegemist on madala riskiastmega toimeainete, asendamisele kuuluvate ainete või muude toimeainetega, saab välja töötada arvutusmeetodi, et leida ohupõhine ühtlustatud riskinäitaja, millega hinnatakse pestitsiidide kasutamisest tulenevaid võimalikke riske.
- (13) Kuni kogu liitu hõlmava ühtlustatud andmekogumissüsteemi sisseseadmiseni määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 53 kohaselt turule lastud toimeainete koguste kohta on õigustatud kehtestada ühtlustatud riskinäitaja, mis põhineb kõnealuse artikli alusel antud lubade arvul.
- (14) Selleks et arvutada ühtlustatud riskinäitajaid, mis kajastavad eri kategooriatesse kuuluvaid heakskiidetud toimeaineid ja heakskiitmata toimeaineid sisalduvate taimekaitsevahendite kasutamiseiga seotud suhtelist riski, tuleks kehtestada kaalutegurid.
- (15) Selleks et mõistliku sagedusega mõõta selles valdkonnas tehtud edusamme, ja arvestades, et liikmesriigid peavad määruse (EÜ) nr 1185/2009 alusel koguma andmed igal aastal ja edastama need Eurostatile 12 kuu jooksul pärast vaatlusaasta lõppu, tuleks ühtlustatud riskinäitajad arvutada igal aastal ja avaldada hiljemalt 20 kuud pärast asjaomase vaatlusaasta lõppu.
- (16) Käesoleva direktiiviga ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2009/128/EÜ IV lisa muutmine

Direktiivi 2009/128/EÜ IV lisa asendatakse käesoleva direktiivi lisaga.

Artikkel 2

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 5. septembriks 2019.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 15. mai 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

„IV LISA

1. OSA

Ühtlustatud riskinäitajad

Ühtlustatud riskinäitajad on loetletud käesoleva lisa 2. ja 3. osas.

2. OSA

1. ühtlustatud riskinäitaja: ohupõhine ühtlustatud riskinäitaja, mis põhineb määruse (EÜ) nr 1107/2009 alusel turule lastud taimekaitsevahendites sisalduvate toimeainete kogustel

1. See näitaja põhineb määruse (EÜ) nr 1107/2009 alusel turule lastud taimekaitsevahendites sisalduvate toimeainete koguste kohta kogutud statistikal, mis on komisjonile (Eurostat) esitatud määruse (EÜ) nr 1185/2009 I lisa (pestitsiidide turulelaskmise statistika) alusel. Need andmed on liigitatud 4 rühma, mis on jagatud 7 kategooriaks.
2. 1. ühtlustatud riskinäitaja arvutamise suhtes kohaldatakse järgmisi üldreegleid:
 - a) 1. ühtlustatud riskinäitaja arvutatakse tabelis 1 esitatud toimeainete liigituse alusel (4 rühma ja 7 kategooriat);
 - b) 1. rühma (A ja B kategooriad) toimeained on need, mis on loetletud komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 ⁽¹⁾ lisa D osas;
 - c) 2. rühma (C ja D kategooriad) toimeained on need, mis on loetletud rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa A ja B osas;
 - d) 3. rühma (E ja F kategooriad) toimeained on need, mis on loetletud rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa E osas;
 - e) 4. rühma (G kategooria) toimeained on need, mis ei ole määruse (EÜ) nr 1107/2009 alusel heaks kiidetud ja mis seetõttu ei ole loetletud rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisas;
 - f) kohaldatakse tabeli 1 VI reas esitatud kaalutegureid.
3. 1. ühtlustatud riskinäitaja arvutamiseks korrutatakse igasse tabelis 1 esitatud rühma kuuluvate turule lastud toimeainete aastased kogused asjakohaste ohu kaaluteguritega, mis on esitatud VI reas, ning seejärel liidetakse nende arvutuste tulemused.
4. Arvutada saab iga tabelis 1 esitatud rühma ja kategooriasse kuuluva turule lastud toimeaine koguse.

⁽¹⁾ Komisjoni 25. mai 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 540/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1107/2009 seoses heakskiidetud toimeainete loeteluga (ELT L 153, 11.6.2011, lk 1).

Tabel 1

Toimeainete liigitus ja ohu kaalutegurid 1. ühtlustatud riskinäitaja arvutamiseks.

Rida	Rühmad						
	1	2	3			4	
I)	Madala riskiastmega toimeained, mis on määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 22 kohaselt heaks kiidetud või heakskiidetuks loetud ja mis on loetletud rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa D osas	Toimeained, mis on määruse (EÜ) nr 1107/2009 kohaselt heaks kiidetud või heakskiidetuks loetud, mis ei kuulu muudesse kategooriatesse ja mis on loetletud rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa A ja B osas	Toimeained, mis on määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 24 kohaselt heaks kiidetud või heakskiidetuks loetud, mis on asendamisele kuuluvad ja mis on loetletud rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa E osas			Toimeained, mis ei ole määruse (EÜ) nr 1107/2009 alusel heaks kiidetud ja mis seetõttu ei ole loetletud rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisas	
II)	Kategooriad						
III)	A	B	C	D	E	F	G
IV)	Mikroorganismid	Keemilised toimeained	Mikroorganismid	Keemilised toimeained	Mis ei ole klassifitseeritud kui 1A või 1B kategooria kantserogeen ja/või 1A või 1B kategooria reproduktiivtoksiline aine ja/või endokriinfunktsiooni kahjustav kemikaal	Mis on klassifitseeritud kui 1A või 1B kategooria kantserogeen ja/või 1A või 1B kategooria reproduktiivtoksiline aine ja/või endokriinfunktsiooni kahjustav kemikaal, mille puhul inimeste kokkupuude ainega on väheoluline	
V)	Määruse (EÜ) nr 1107/2009 alusel turule lastud taimekaitsevahendites sisalduvate toimeainete koguste suhtes kohaldatavad ohu kaalutegurid						
VI)	1	8		16		64	

1. ühtlustatud riskinäitaja lähteväärtuseks määratakse 100 ja see on võrdne eespool esitatud arvutuse keskmise tulemusega ajavahemikus 2011–2013.
1. ühtlustatud riskinäitajat väljendatakse kui võrdlust lähteväärtusega.
- Direktiivi 2009/128/EÜ artikli 15 lõigete 2 ja 4 kohaselt arvutavad liikmesriigid ja komisjon 1. ühtlustatud riskinäitaja iga kalendriaasta kohta ning avaldavad selle hiljemalt 20 kuud pärast selle aasta lõppu, mille kohta 1. ühtlustatud riskinäitaja on arvutatud.

2. ühtlustatud riskinäitaja: ühtlustatud riskinäitaja, mis põhineb määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 53 alusel antud lubade arvul

1. See näitaja põhineb määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 53 alusel taimekaitsevahendite kasutamiseks antud lubade arvul, mis on komisjonile esitatud vastavalt kõnealuse määruse artikli 53 lõikele 1. Need andmed on liigitatud 4 rühma, mis on jagatud 7 kategooriaks.
2. 2. ühtlustatud riskinäitaja arvutamise suhtes kohaldatakse järgmisi üldreegleid:
 - a) 2. ühtlustatud riskinäitaja põhineb määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 53 alusel antud lubade arvul. See arvutatakse käesoleva osa tabelis 2 esitatud toimeainete liigituse alusel (4 rühma ja 7 kategooriat);
 - b) 1. rühma (A ja B kategooriad) toimeained on need, mis on loetletud rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa D osas;
 - c) 2. rühma (C ja D kategooriad) toimeained on need, mis on loetletud rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa A ja B osas;
 - d) 3. rühma (E ja F kategooriad) toimeained on need, mis on loetletud rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa E osas;
 - e) 4. rühma (G kategooria) toimeained on need, mis ei ole määruse (EÜ) nr 1107/2009 alusel heaks kiidetud ja mis seetõttu ei ole loetletud rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisas;
 - f) kohaldatakse käesoleva osa tabeli 2 VI reas esitatud kaalutegureid.
3. 2. ühtlustatud riskinäitaja arvutamiseks korrutatakse igasse tabelis 2 esitatud rühma kuuluvat toimeainet sisaldavale taimekaitsevahendile määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 53 alusel antud lubade arv asjakohaste ohu kaaluteguritega, mis on esitatud VI reas, ning seejärel liidetakse nende arvutuste tulemused.

Tabel 2

Toimeainete liigitus ja ohu kaalutegurid 2. ühtlustatud riskinäitaja arvutamiseks.

Rida	Rühmad			
	1	2	3	4
I)	Madala riskiastmega toimeained, mis on määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 22 kohaselt heaks kiidetud või heakskiidetuks loetud ja mis on loetletud rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa D osas	Toimeained, mis on määruse (EÜ) nr 1107/2009 kohaselt heaks kiidetud või heakskiidetuks loetud, mis ei kuulu muudesse kategooriatesse ja mis on loetletud rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa A ja B osas	Toimeained, mis on määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 24 kohaselt heaks kiidetud või heakskiidetuks loetud, mis on asendamisele kuuluvad ja mis on loetletud rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa E osas	Toimeained, mis ei ole määruse (EÜ) nr 1107/2009 alusel heaks kiidetud ja mis seetõttu ei ole loetletud rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisas

Rida	Rühmad						
	1	2	3			4	
II)	Kategoriad						
III)	A	B	C	D	E	F	G
IV)	Mikroorganismid	Keemilised toimeained	Mikroorganismid	Keemilised toimeained	Mis ei ole klassifitseeritud kui 1A või 1B kategooria kantserogeen ja/või 1A või 1B kategooria reproduktiivtoksiline aine ja/või endokriinfunktsiooni kahjustav kemikaal	Mis on klassifitseeritud kui 1A või 1B kategooria kantserogeen ja/või 1A või 1B kategooria reproduktiivtoksiline aine ja/või endokriinfunktsiooni kahjustav kemikaal, mille puhul inimeste kokkupuude ainega on väheoluline	
V)	Määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 53 alusel antud lubade arvu suhtes kohaldatavad ohu kaalutegurid						
VI)	1		8		16		64

4. 2. ühtlustatud riskinäitaja lähteväärtuseks määratakse 100 ja see on võrdne eespool esitatud arvutuse keskmise tulemusega ajavahemikus 2011–2013.
5. 2. ühtlustatud riskinäitajat väljendatakse kui võrdlust lähteväärtusega.
6. Direktiivi 2009/128/EÜ artikli 15 lõigete 2 ja 4 kohaselt arvutavad liikmesriigid ja komisjon 2. ühtlustatud riskinäitaja iga kalendriaasta kohta ning avaldavad selle hiljemalt 20 kuud pärast selle aasta lõppu, mille kohta 2. ühtlustatud riskinäitaja on arvutatud.“